

Az élet minőségének javulása

Egész tevékenységünk célja — köztudott — környezetünknek olyan módon való alakítása, hogy a lehető legjobban megfeleljen életvitelünknek. Ezt a törekvést pártunk dokumentumai több ízben is megfogalmazták, előirányzatokba, tervezetekbe foglalták, s különös hangsúlyt kapott ez az iparkodás a XII. kongresszuson előterjesztett főtitkári jelentésben, amelyben az életszínvonal emeléséről, valamint az élet minőségének további javításáról értékes megállapítások hangzottak el, s ezek iránymutató célkitűzésekké kristályosodtak.

Míthogy az élet minősége mindenkor a környezeti adottságok, lehetőségek legelőnyösebb kihasználásától függ, a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom felépítése szorosan összefügg az életminőség állandó javításával. Mint építész arra mutatná rá, hogy a XII. pártkongresszus előírásai az építmények révén hogyan célozzák az életminőség javítását. Ez irányban a legkiemelkedőbb feladat az, hogy 1990-re nagy vonalakban megoldjuk egész hazánk területén a lakáskérdést. Oriási jelentőségű teljesítmény lesz ez, hiszen ismeretes, hogy az ember élete nagy részét otthonában tölti, s hogyha lakása megfelelő, a kor színvonalán álló, akkor megadatott az élet optimális berendezésének, megszervezésének alapvető feltétele. Ez a kérdés az ország fővárosában már a következő öt éves tervben, 1985-re megoldódik, amihez a szükséges, hogy a lakásszám 1981—1985 között 1,1 millióval növekedjék, 1986—1990 között pedig másfél millióval.

Az élet minősége azonban nemcsak a lakások számától függ, hanem attól is, hogy milyen kényelmet nyújt az otthon, mennyire elégíti ki a higiénikus életmód alapvető követelményeit. Erre vonatkozóan sokatmondóak a kongresszus előirányzatai. 1977-ben országos viszonylatban 9,6 m² lakóterület jutott egy személyre (Kolozsváron 9,8 m²), ez a terület azonban 1980-ban már 10 m²-re nő, 1985-ben eléri a 10,6, 1990-ben a 12,5 m²-t.

A lakások számának növekedése természetesen a lakósűrűség csökkenéséhez vezet. Míg 1977-ben országos viszonylatban egy szobára 1,6—1,8 személy jutott (Kolozsváron 1,59), 1980-ig 1,4 személyre, 1985-ben 1,25, 1990-ben pedig 1,11 személyre csökken egy szoba lakóinak száma.

A lakásépítési program végrehajtása nyilvánvalóan nagyarányú lakosságmozgást vált ki, és elősegíti a városiasodást. Ily módon 1990-ben az ország várható 25 millió lakosából 17 és fél millió fog városban élni. Megjegyzendő, hogy a következő évtized során több mint két és fél millió, állami támogatással épülő lakás mellett még kb. 500 ezer otthon emelnek magánköltésből.

A lakóterület további növelése és a lakósűrűség csökkentése végett a következő évtizedben növelni fogjuk a 3—5 szobás otthonok számát úgyannyira, hogy 1990-re az egy lakásra jutó szobaszám eléri a 3,24-es átlagot, ami nemzetközi viszonylatban is érdemleges mutatószám.

Mindennek következtében az a helyzet áll majd elő, hogy városainkban mintegy 5,8—6 millió otthon lesz, de ebből csak 800 ezer marad olyan, amely 1950 előtt épült, s ugyanakkor sor kerül ezek korszerű tatarozására is.

A lakásépítéssel párhuzamosan halad majd a szolgáltatási hálózat kiépítése és a közművesítés. Így például 1990-ben a városokon és a hozzájuk tartozó községi központokban teljesen kiépül a vízvezeték-hálózat, valamint a csatornázás.

A lakások számának és a lakóterületnek a növelésével párhuzamosan fokozódik az a törekvés is, hogy otthonainkat lakályosabbá, szebbé, kulturáltabbá tegyük; ezt mindeneleőtt az építőanyaggyártás fejlesztésével, új épületelemek bevonásával, korszerű eljárások alkalmazásával, modern technológia bevezetésével, jobb kivitelezéssel érjük el.

E hatalmas program valóra váltása árán a lakáshelyzet terén is kilépünk majd a fejlődő országok sorából, és elérjük a közepesen fejlettek szintjét, bizonyos mutatószámok tekintetében pedig megközelítjük a fejlettebb európai országokat.

ELKÁN GYÖRGY
Kolozs megye főépítésze